

Narkotikakriminalitet, narkotikabeslag og stofmarkedet

Narkotikakriminalitet, narkotikabeslag og stofmarkedet

Delrapport 5

Denne delrapport er sidste del af en serie af udgivelser fra Sundhedsstyrelsen, der tilsammen beskriver Narkotikasituationen i Danmark. Delrapporterne udgives løbende efterhånden som data og undersøgelsesresultater bliver tilgængelige.

Foreliggende delrapport omhandler sigtelser og overtrædelser af narkotikalogivningen og færdselsloven, samt omfanget af beslag af de illegale stoffer. Hertil giver delrapporten en oversigt over de illegale stoffer på markedet mht. koncentration og indholdsstoffer, herunder de nye misbrugsstoffer på markedet.

Udover undersøgelsesresultaterne, er medtaget:

- Referenceliste
- Tabeloversigt
- Supplerende tabeller

Sundhedsstyrelsen, november 2018

Narkotikakriminalitet, narkotikabeslag og stofmarkedet

Denne delrapport af den samlede beskrivelse af Narkotikasituationen i Danmark indeholder opgørelser fra Rigspolitiets registreringer over antal sigtelser for overtrædelse af narkotikalovgivningen og færdselsloven samt antal og mængde beslag af de forskellige illegale stoffer. Hertil vises resultatet af overvågningen af de illegale stoffer på markedet mht. koncentration og indholdsstoffer, herunder nye psykoaktive stoffer på stofmarkedet.

Hovedresultater og generelle tendenser

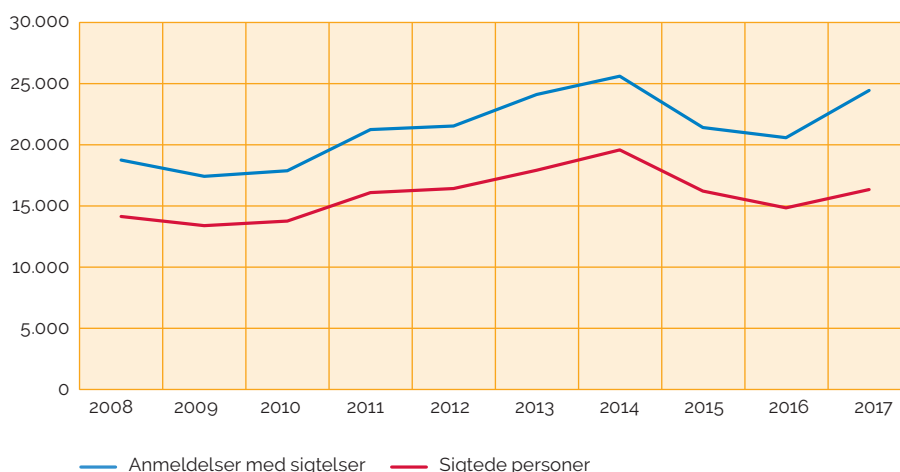
- Antal anmeldelser med én eller flere sigtelser for overtrædelser af narkotikalovgivningen var i 2017 i alt 24.394 og antal sigtede personer for overtrædelse af narkotikalovgivningen i 2017 var 16.287.
- Hvad angår den beslaglagte mængde illegale stoffer, har politiet i 2017 beslaglagt store mængder narkotika og for enkelte narkotikatypers vedkommende, er der tale om markante stigninger i forhold til tidligere år. Det er særligt ecstasy (MDMA) og hash, der i 2017 er beslaglagt i større mængder end tidligere. Disse stigninger er kendetegnet ved flere større enkeltbeslaglæggelser, mens antallet af beslaglæggelser kun i mindre grad afviger markant fra de foregående år.
- Der er ingen indholdsdeklaration på stofferne på markedet, og retskemiske analyser af tabletter, pulver og væsker mv. på markedet viser høje og lave koncentrationer og forskellige stofblandinger. Herudover ses nye psykoaktive stoffer, der løbende bliver omfattet af bekendtgørelsen om euforiserende stoffer.
- I alt blev 51 nye psykoaktive stoffer med misbrugspotentiale indberettet fra EU's medlemslande i 2017, hvilket er lidt færre end i 2016 (66) og i 2015 (98). I alt er dog 670 nye psykoaktive stoffer under overvågning i medlemslandene. Til sammenligning var der 350 nye stoffer under overvågning i Europa i 2013.
- Sundhedsstyrelsen vurderer og indstiller løbende nye stoffer til optagelse på bekendtgørelsen over euforiserende stoffer. Fra januar 2017 til efteråret 2018, er 27 nye misbrugspotentielle stoffer derfor blevet forbudte i Danmark – enten via indstillinger fra Sundhedsstyrelsen, EU-beslutninger eller via gruppevis forbud.
- Kendte stoffer som amfetamin, kokain og heroin svinger i styrke. Herudover er de ofte tilsat forskellige "fyldstoffer", der ydermere kan påvirke sundhedstilstanden hos de personer der indtager stofferne.
- Renheden af det aktive stof MDMA både i ecstasypulver og krystalliseret form har de seneste år været på det højeste niveau nogensinde målt. Høj renhed kan medføre at risikoen for forgiftninger stiger. Dette skal også ses i sammenhæng med den store variation i renheden, og dermed uforudsigeligheden ved indtag.
- Den gennemsnitlige renhed af de analyserede kokainprøver i 2017 er på 60 pct., og på det højeste niveau i 25 år. Der observeres en stigende andel af helt rene, ufortyndede kokainprøver på brugerniveau. Variationsbredden er ligeledes stor (6-89 pct.), hvilket øger risikoen for forgiftninger.
- Koncentrationen af THC i hash er steget de senere år. En gennemgang af hash i årene fra 2014 viser, at THC-indholdet ligger højt og stabilt og med et gennemsnitsindhold på 25 pct., hvilket er betydeligt højere end tidligere. Som med andre stoftyper, ses store variationer i renheden af hash med et spænd i THC-koncentrationen i 2017 fra 12-33 pct.

Sigtelser for overtrædelser af narkotikalovgivningen

I 2017 registrerede politiet i alt 24.394 anmeldelser med én eller flere sigtelser for overtrædelse af narkotikalovgivningen. Samme år blev 16.287 personer sigtet for overtrædelse af narkotikalovgivningen. Nogle personer blev sigtet for flere forhold af overtrædelse af narkotikalovgivningen.

Udviklingen i antal anmeldelser med én eller flere sigtelser for overtrædelser af narkotikalovgivningen og antal personer, der er blevet sigtet for overtrædelse af narkotikalovgivningen i perioden fra 2008-2018, fremgår af figuren nedenfor.

FIGUR 5.1.1. ANDMELDELSER MED SIGTELSE OG ANTAL SIGTEDE PERSONER

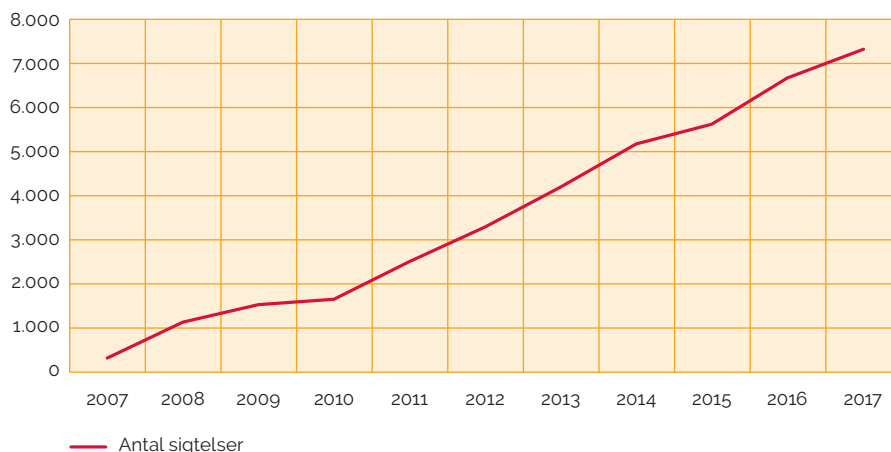
Kilde: Rigspolitiets narkotikastatistik, udtræk august 2018, upubliceret. Det er tale om et mindre databrud i 2016, hvorfor der må tages forbehold for sammenligning med tidligere år. Fra 2016 er der tale om en ensretning i udtræk der tilsendes internationale myndigheder (EMCDDA og EUROSTAT), når data om særlige gerningskoder udtrækkes

Kørsel under påvirkning af euforiserende stoffer

Den 1. juli 2007 blev der ved en ændring af færdselsloven indført en nultolerance for kørsel med visse bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet, som føreren ikke har indtaget i henhold til en lovlig recept, eller som føreren har indtaget i henhold til, men ikke i overensstemmelse med, en lovlig recept. Efter de nye regler i færdselslovens §54, stk. 1, skal anklagemyndigheden alene bevise, at førerens blod – under eller efter kørslen – indeholdt bevidsthedspåvirkende stoffer, som efter regler fastsat af justitsministeren er klassificeret som farlige for færdselssikkerheden. For at øge politiets muligheder for at opdage kørsel under påvirkning af stoffer, blev der med lovændringen endvidere indført en mulighed for, at politiet selv kan gennemføre øjenundersøgelser samt sved- og spytpøver.

Lovændringen har medført en væsentlig stigning i antal sigtelser for overtrædelse af færdselslovens §54, stk. 1. Således er antal sigtelser med alene euforiserende stoffer steget fra 282 i 2007 til 7.310 i 2017. Udviklingen gennem årene er illustreret i figur 5.2.1. nedenunder.

FIGUR 5.2.1. UDVIKLINGEN AF ANTAL SIGTELSE FOR OVERTRÆDELSE AF FÆRDELSLOVENS §54. STK. 1

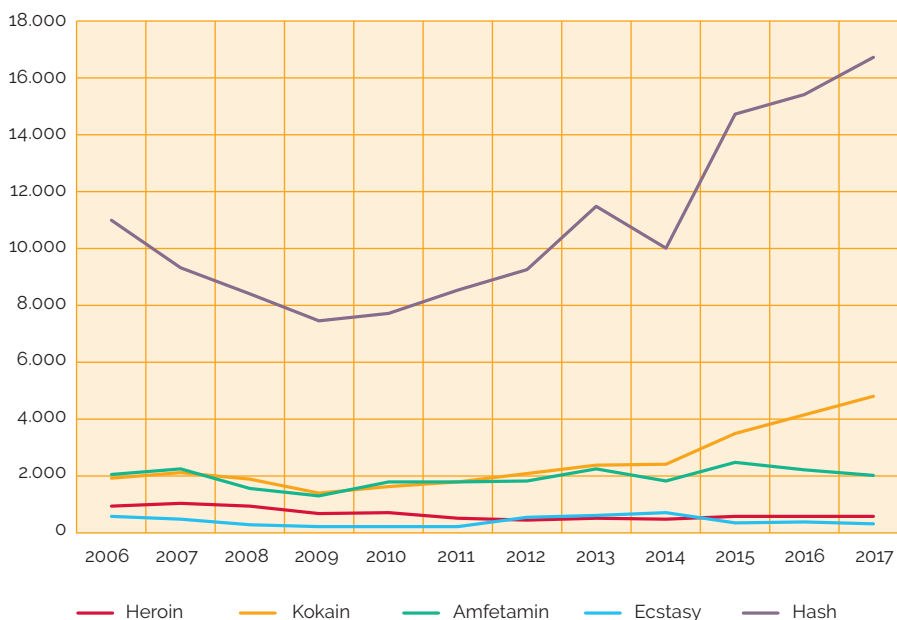
Kilde: Rigspolitiets narkotikastatistik 2018, upubliceret

Overtrædelser af færdselslovens §54, stk. 1, straffes som udgangspunkt med bøde. Straffen kan imidlertid i nærmere bestemte tilfælde stige til fængsel i indtil 1 år og 6 måneder.

Beslaglæggelser af illegale stoffer

Politi og toldmyndighederne opgør løbende mængden samt antal beslaglæggelser af illegale stoffer, som foretages ved grænserne, lufthavne og havne i forbindelse med større efterforskningssager samt på gadeplan. Oplysninger om beslaglæggelserne indberettes løbende til Rigspolitiets Nationale Efterforskningscenter (NEC), som udarbejder og publicerer en årlig statistik.

FIGUR 5.3.1. NARKOTIKABESLAGLÆGGELSER I PÅGÆLDENDE ÅR

Kilde: Rigspolitiets narkotikastatistik, 2018

Politiet har i 2017 beslaglagt store mængder narkotika og for enkelte narkotikatypers vedkommende, er der tale om markante stigninger i forhold til tidligere år. Det er særligt ecstasy (hvor indholdsstoffet primært er MDMA) og hash, der i 2017 er beslaglagt i større mængder end tidligere. Disse stigninger er kendetegnet ved flere større enkeltbeslaglæggelser, mens antallet af beslaglæggelser kun i mindre grad afviger markant fra de foregående år.

Den endelige mængde af beslaglagt amfetamin var i 2017 på omkring 314 kg fordelt på 2.008 beslaglæggelser, hvilket er et mindre fald i forhold til året før, både i mængde og antal. Mængden af beslaglagt ecstasy (enten i tabletter eller i pulverform) var i 2017 rekordhøj og den største mængde nogensinde i Danmark. Det samlede antal tabletter var på 2.731.476 og stigningen er kendetegnet ved en enkeltbeslaglæggelse på 2.672.000 tabletter. Antallet af ecstasybeslag i tabletform er faldet lidt fra 346 i 2016 til 308 i 2017.

Den samlede mængde af beslaglagt MDMA (ecstasy) i pulverform udgjorde i 2017 knap 34 kg fordelt på 625 beslaglæggelser. Der er også her tale om en markant stigning, der kan tillægges et enkeltbeslag på lige knap 18 kg. Antallet af beslaglæggelser ses at være moderat faldende fra 758 i 2016 til 625 i 2017.

Der blev i 2017 beslaglagt tæt på 151 kg kokain fordelt på 4.786 beslaglæggelser, hvilket er en moderat stigning i forhold til 2016. Tæt på 47 pct. af den samlede mængde blev beslaglagt i relation til indsmuglinger.

I alt 16.678 beslaglæggelser udgjorde i 2017 en samlet mængde på knap 6.637 kg hash, hvilket er den største mængde de seneste 17 år. Heraf udgjorde et enkeltbeslag lige knap 2.400 kg hash.

Der blev i 2017 beslaglagt 4.336 doser LSD, hvilket er en markant stigning i forhold til tidligere år. Største enkeltbeslaglæggelse var på 800 doser og samlet set udgør de 5 største beslaglæggelser tæt på 2.000 doser.

Indholdsstoffer og stofkoncentration

I Danmark undersøges beslaglagte stoffer med henblik på at følge udviklingen af renheden og koncentrationen i stofferne samt følge fremkomsten af nye misbrugsstoffer på markedet. Nedenfor beskrives resultater fra "Gadeplans-projektet", som omhandler forekomst og renhed af primært den "hårde" narkotika på brugerniveau, og overvågning af nye psykoaktive stoffer i Danmark, "NPS-projektet" (tabletter, pulver og væsker).

Narkotikahandel på gadeplan

Datamaterialet i Gadeplanprojektet består af små beslaglæggelser fra 5 byer i Danmark (København, Aarhus, Odense, Aalborg og Esbjerg), som afleveres til analyse hos de retskemiske afdelinger.

I 2017 er der i projektet analyseret 204 pulverprøver og 35 hashprøver. Ud af de 204 analyserede pulverprøver i 2017, bestod i alt 90 pct. af disse, af de centralstimulerende stoffer, kokain (75 pct.), amfetamin (14 pct.) og MDMA-pulver (1 pct.). I de senere år har forekomsten af de centralstimulerende stoffer i projektet - især kokain - været stigende, mens forekomsten af heroin har været faldende. 6 pct. af samtlige prøver i 2017 på landsplan var heroin. Til sammenligning var 39 pct. af prøverne i 2003 heroin. Yderligere indeholdt 1 pct. af prøverne i 2017 andre euforiserende stoffer eller stofblandinger, mens 3 enkelte prøver ikke indeholdt euforiserende stoffer (fordeling ses i tabel 5.4.1. i annekset).

Forekomsten af kokain har tidligere været koncentreret omkring de større byer, men findes i dag i alle politikredse. I 2017 er kokain det hyppigst forekommende illegale stof i alle fem undersøgte byer.

Af supplerende tabel 5.4.2. i annekset ses fordelingen mellem heroinbase ("rygeheroin") og heroinklorid (hvid heroin til injektion) gennem årene. I 2017 var fordelingen af heroinbase og heroinklorid henholdsvis 62 pct. og 38 pct.

I alle år har der været tendens til, at Odense adskiller sig fra de øvrige dele af landet ved at være domineret af den hvide heroin. I 2017 bestod 100 pct. af heroinprøverne i Odense af den hvide heroin til injektion. Til sammenligning bestod samtlige heroinprøver i Aalborg af den brune heroin til rygning.

Fra 2014 er der systematisk indsamlet hash i forbindelse med gadeplansprojektet. De indsamlede prøver viser, at THC-koncentrationen i hash i Danmark er højt og stabilt, med et gennemsnitligt THC-indhold på 25 pct. Ligesom for de øvrige stoftyper, observeres en stor variation i THC-koncentrationen med et spænd fra 12 til 33 pct. Der observeres regionale forskelle i kvaliteten, da renheden er højere i København sammenlignet med Odense og Aarhus. Ældre undersøgelser¹ af THC-koncentrationen i hash i Danmark viser et betydeligt lavere THC-indhold, hvilket indikerer, at THC-koncentrationen i hash har udviklet sig meget igennem årene.

Renheden af de forskellige stoffer fra i Gadeplanprojektets stikprøver ses af nedenstående tabel.

TABEL 5.4.3. RENHED AF ILLEGALE STOFFER PÅ BRUGERPLAN I ÅRENE (MEDIAN AF AKTIVT STOF)²

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Heroinchlorid	29%	52%	41%	46%	40%	32%	38%	32%	32%	31%	31%
Heroinbase	21%	16%	14%	20%	11%	11%	18%	22%	19%	16%	11%
Amfetamin	6%	8%	6%	6%	5%	5%	5%	14%	7%	11%	12%
Kokain	16%	19%	17%	21%	20%	23%	25%	22%	37%	55%	60%
THC-koncentration i hash*	-	-	-	-	-	-	-	28%	28%	27%	25%

Kilde: Lindholst et al., 2018

*I 2014 blev 29 hashprøver undersøgt. 36 hashprøver blev undersøgt i hvert af årene 2015 og 2016, mens 35 hashprøver blev undersøgt i 2017.

Ud fra medianværdien, har renheden af heroin varieret gennem årene og ligger nu på hhv. 31 pct. af den hvide heroin og 11 pct. af den brune heroin til rygning.

På landsplan er den gennemsnitlige renhed af kokain i 2017 på 60 pct., hvilket er en signifikant stigning i forhold til årene før 2015, hvor den lå på 20-25 pct. Man skal helt tilbage til årene før 2000 for at finde en tilsvarende kokainkvalitet i Danmark. Variationsintervallet er endvidere meget stort, og går fra 6-8g pct. Renheden i en del af de analyserede kokainprøver er i 2017 på niveau med renheden i den kokain der importeres i kokainblokke fra Sydamerika, og viser at en del af den kokain der ender hos slutbrugerne er ufortyndet. Renheden af amfetamin er de seneste fire år steget, og var på 12 pct. i 2017.

I alle politikredse findes stoffer af både høj og lav koncentration på markedet samtidigt. Ved sammenligning af renheden af stofferne i byerne i 2017, observeres, at renheden af kokain er signifikant højere i Aarhus, sammenlignet med i de øvrige byer. For så vidt angår renheden af amfetamin er den nogenlunde ens i alle fem byer.

Tilsætnings- og fyldstoffer

Som vist i tabel 5.4.4. nedenunder, indeholder illegale stoffer, der forhandles på gadeplan, også forskellige "fyldstoffer" eller tilsætningsstoffer. Flere af tilsætningsstofferne er aktive lægemidler, der også kan have en virkning på brugeren ved indtagelse.

¹ Kaa E og Bowman H (1997), Det illegale stofmarked i Aarhus, Aarhus Universitetsforlag

² Da renheden af de fleste stoffer ikke er normalfordelt, anvendes her medianværdien for renheden frem for den gennemsnitlige renhed.

TABEL 5.4.4. FOREKOMST AF TILSÆTNINGSSTOFFER I HEROINBASE, HEROINKLORID, KOKAIN OG AMFETAMIN I 2017 (RESULTAT SOM PROCENT AF DET TOTALE ANTAL PRØVER AF HVER STOFFTYPE).

Antal	Heroinbase (n=8)	Heroinchlorid (n=5)	Kokain (n=153)	Amfetamin (n=28)
Koffein	100	80	8	82
Kreatin	-	-	13	26
Dextrometorphan	-	20	-	-
Hydroxyzin	-	-	1	-
Levamisol	-	-	37	-
Lidocain	-	-	4	-
Paracetamol	100	20	3	4
Phenacetin	-	-	19	-

Kilde: Lindholst et al., 2018

Blandt andet indeholder næsten alle heroinprøver, undersøgt i 2017, også koffein, og mange heroinprøver indeholder også paracetamol. Kokain er den stoftype, som iblandes flest tilsætningsstoffer. Hyppigst forekommer tilsætningsstoffet Levamisol (i 37 pct. af prøverne), hvilket er et lægemiddel til behandling af parasitiske ormeinfektioner og påvirker immunforsvaret hos mennesker.

Nye psykoaktive stoffer

For at følge med i både de nye stoffer på markedet og hvad pulver, væsker og tabletter, der bl.a. sælges som "ecstasy" på det illegale marked, reelt indeholder, samarbejder Sundhedsstyrelsen med Politiet, SKAT og de tre retskemiske afdelinger om en løbende overvågning. SKAT kom med i denne overvågning fra 2011, især i erkendelse af at mange nye illegale stoffer i dag kommer til landet via lufthavne og via internationale forsendelser. Hver gang politiet eller SKAT beslaglægger tabletter med illegalt udseende eller pulver/væske, der formodes at indeholde et nyere illegalt eller nyt euforiserende stof, sendes det til analyse på en retskemisk afdeling.

Den systematiske overvågning af pulver, væsker og tabletter i Danmark ("Overvågning af nye psykoaktive stoffer i Danmark") vurderes at give et godt overblik over hvilke indholdsstoffer, der findes på markedet herhjemme. Overvågningen giver også hurtig information om nye syntetiske stoffer på det illegale marked, der blandt andet gør myndighederne i stand til at indstille og kontrollere stoffer løbende. Dog skal nævnes, at ikke al narkotika, der florerer på det danske stofmarked, undersøges. Retskemisk Afdeling i Aarhus lavede i 2007 en undersøgelse, der skønnede, at kun 5 pct. af de tabletter, der florerer på det danske marked, beslaglægges og dermed gøres til genstand for mulig retskemisk analyse.

Retskemisk Afdeling i Aarhus sammenfatter resultaterne fra de forskellige retskemiske afdelinger i en samlet halvårs- og årsrapport. Hovedresultaterne fra årsrapporten for 2017 beskrives nedenfor.

Det uforudsigelige stofmarked

Illegale stoffer har ingen indholdsdeklaration, og der ses mange forskellige aktive stoffer gemt i de tabletter og det pulver, der bl.a. sælges som "ecstasy" og "spice" (syntetiske cannabinoider). Pulveret kan være ganske fint eller mere grovkornet/krystallinsk. Farven varierer, men er ofte hvid, grålig eller brun. Tabletterne har normalt forskelligt udseende, men selv tabletter med samme udseende og logo kan have helt forskelligt indhold. Der er ofte forskel på mængden af aktivt stof (stofkoncentration) i tabletter, der ser ens ud.

I 2017 indsendte politi og SKAT henholdsvis 162 sager med pulver/væske og 64 sager med tabletter til undersøgelse på de retskemiske afdelinger, med henblik på at fastslå stoftype og koncentration.

Om tabletterne i overvågningsprojektet kan sammenfattende siges, at der de sidste par år er set en større stigning i andelen af tabletter, der indeholder det aktive stof MDMA (ecstasy). I 2017 er der også set nogle meget stærke tabletter indeholdende op til 233 mg MDMA, hvilket er den højeste styrke der foreløbig er observeret på markedet. Også i pulver der analyseres, ses MDMA i stort omfang. Ud af samtlige 162 sager med pulverprøver i 2017, indeholdt en tredjedel af pulverprøverne MDMA, og det synes at MDMA både i tabletter og pulver/krystalform efterhånden er veletableret på det illegale stofmarked i Danmark.

Metamfetamin ses efterhånden kun sjældent i Danmark. Derimod består 9 pct. af pulverprøverne analoger af amfetamin – de såkaldte phenethylaminer. Der er også set en del ketaminprøver og analoge forbindelser til ketamin, såsom 2-Oxo-PCE og 2-Oxo-PCM. Den samlede mængde af prøver indeholdende ketamin og analoger udgør 7 pct. i 2017.

Der er observeret 4 forskellige fentanylanaloger (ocfentanil, acryloyl- og furanylfentanyl samt U-47700) i 2017. Disse syntetiske opioider vurderes at være meget potente, og langt stærkere end andre opioider. I dansk og europæisk sammenhæng er der derfor øget fokus på disse nye stoffer, da de udgør en særlig risiko for overdosering og heraf dokumenterede fatale forgiftninger.

Som i de foregående år, ses der fortsat en række syntetiske cathinoner, som i kemisk struktur (og delvis virkning), er en blanding mellem amfetamin/MDMA og cathinon fra Khatplanten. Cathinoner er påvist i ca. 10 pct af de undersøgte pulversager.

De syntetiske cannabinoider er fundet i 7 pct. af sagerne i 2017, hvilket er på højde med de seneste par år, hvor de syntetiske cannabinoider er fundet i mellem 2-8 pct. af sagerne. Oversigt over indholdsstoffer i pulver og væsker i 2017 kan ses i Årsrapporten over Illegale stoffer i Danmark 2017 (Aarhus Universitet, 2018).

Nye psykoaktive stoffer undergivet kontrol

Nye euforiserende stoffer bliver løbende undergivet kontrol i Danmark - enten som følge af indstillinger fra FN, EU eller fra Sundhedsstyrelsen. Fra 2017 og frem til 1. september 2018 har en række af de nye stoffer, der er dukket op på markedet således undergået risikovurderinger og er herefter reguleret. Danmark indførte pr. 1. juli 2012 gruppevis forbud af illegale stoffer. Dette betyder, at en del af de nye stoffer, der kommer til landet, er undergivet kontrol, inden de kommer på markedet. På denne måde er lovgivningen i højere grad end tidligere på forkant med potentielle misbrugsstoffer, der dukker op og kommer til landet.

I hele 2017 er der tale om følgende nye stoffer, der er kommet på bekendtgørelsen om euforiserende stoffer:

- AB-CHMINACA
- AMB-FUBINACA
- 5C-APINACA
- CUMYL-4CN-BINACA
- CUMYL-5F-P7AICA
- CUMYL-5F-PINACA
- 5F-AMB-PICA
- 5F-MDMB-PICA
- 5F-MDMB-PINACA
- U-47700 (FN-besluttet)

Efter indførelse af generisk lovgivning er følgende nye enkeltstoffer der er kommet til Danmark i 2017 allerede omfattet:

- 4-bomoamfetamine omfattet af phenetylamin gruppen
- DL-4662 omfattet af cathinone gruppen

Foreløbig i 2018 er følgende nye stoffer kommet på bekendtgørelsen om euforiserende stoffer:

Nævnte fentanyl-analoger blev omfattet af bekendtgørelsen til ikrafttræden d. 31. maj 2018.

- benzodioxole-fentanyl
- benzoylbenzylfentanyl
- benzoylfentanyl
- chloro-isobutyrylfentanyl (omfattende tre såkaldte isomerer)
- cyclopentylfentanyl
- cyclopropylfentanyl
- fluoro-isobutyrylfentanyl (omfattende tre såkaldte isomerer)
- methoxyacetylfentanyl
- 3-phenylpropanoylfentanyl
- tetrahydrofuranylfentanyl
- tetramethylcyclopropylfentanyl

Efter indførelse af generisk lovgivning er følgende nye enkeltstoffer der er kommet til Danmark i 2018 allerede omfattet:

- 4-methylpentadron er omfattet af cathinon-gruppen
- 3-methylethcathinon er omfattet af cathinon-gruppen
- 2-fluorethamfetamin er omfattet af phenetylamin-gruppen

Efter FN-beslutning er følgende stof omfattet af bekendtgørelsen 31.5.2018

- AB-PINACA

Nye psykoaktive stoffer i Europa

Den danske overvågning af nye psykoaktive stoffer, er en del af et større Early-Warning-System om overvågning og indberetning af nye psykoaktive stoffer i hele EU, som på europæisk plan koordineres af det europæiske narkotikaovervågningscenter, EMCDDA samt EUROPOL. Der er tale om et intenst overvågnings- og informationsudvekslingssystem af nye potentielle misbrugsstoffer, der ofte viser sig at ligne allerede kendte og regulerede stoffer mht. virkning og skaderisici. Stofferne handles og distribueres mellem landene typisk via internettet og heraf internationale postforsendelser.

På europæisk plan foretager EMCDDA risikovurderinger af nogle af stofferne, der kan ende op i beslutning om forbud i medlemsstaterne, men medlemslandene har også mulighed for at foretage risikovurderinger nationalt, som kan betyde at stofferne indstilles forbudte og hermed reguleres. Som beskrevet i afsnittet ovenfor bliver nye stoffer således løbende tilføjet bekendtgørelsen om forbudte euforiserende stoffer, enten via FN, fra europæiske påbud eller ud fra indstillinger med baggrund i en risikovurdering foretaget af Sundhedsstyrelsen.

Frem til 2014 var det tale om en markant stigning i antal indberetninger af disse nye stoffer fra medlemslandene i EU. Herefter er det årlige antal faldet. I alt blev 51 nye psykoaktive stoffer med misbrugspotentiale indberettet fra medlemslandene i 2017, hvilket er lidt færre end i 2016 (66) og i 2015 (98). I alt er dog 670 nye psykoaktive stoffer under overvågning i medlemslandene. Til sammenligning var der 350 nye stoffer under overvågning i Europa i 2013.

Der henvises til EMCDDA's hjemmeside mht. udviklingen i type og antal af nye psykoaktive stoffer på europæisk plan. www.emcdda.europa.eu

Referenceliste

Aarhus Universitet (2018). *Illegale stoffer i Danmark. Årsrapport 2017*.

Lov om euforiserende stoffer (2011). BEK nr. 557 af 31. maj 2011. Bekendtgørelse om euforiserende stoffer. <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=137169>.

Lindholst, C., Nielsen, E., Rollmann, D., Worm-Leonhard, M., Breum Müller, I., Findal Andreasen, M., Johannsen, M. (2007). *Narkotika på Gadeplan 2006*. Rapport til Sundhedsstyrelsen.

Lindholst, C., Nielsen, E., Rollmann, D., Worm-Leonhard, M., Breum Müller, I., Findal Andreasen, M., Johannsen, M. (2008). *Narkotika på Gadeplan 2007*. Rapport til Sundhedsstyrelsen.

Lindholst, C., Breum Müller, I., Rollmann, D., Kastorp, G., Johannsen, M., Nielsen, E. (2009). *Narkotika på Gadeplan 2008*. Rapport til Sundhedsstyrelsen.

Lindholst, C., Breum Müller, I., Rollmann, D., Kastorp G., Johannsen, M., Nielsen, E. (2010). *Narkotika på Gadeplan 2009*. Rapport til Sundhedsstyrelsen.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, L., Rollmann, D., Worm-Leonhard, M., Lindal, L., Kastorp, G., Nielsen, B. (2011). *Narkotika på Gadeplan 2010*. Rapport til Sundhedsstyrelsen, maj 2011.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, L., Rollmann, D., Worm-Leonhard, M., Nielsen, B. Lindholst, et al. (2012). *Narkotika på Gadeplan 2011*. Rapport til Sundhedsstyrelsen, maj 2012.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, L., Rollmann, D., Worm-Leonhard, M., Nielsen, B. (2013). *Narkotika på Gadeplan 2012*. Rapport til Sundhedsstyrelsen, maj 2013.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, et al. (2015). *Narkotika på Gadeplan 2014*. Rapport til Sundhedsstyrelsen.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, et al. (2016). *Narkotika på Gadeplan 2015*. Rapport til Sundhedsstyrelsen.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, et al. (2017). *Narkotika på Gadeplan 2016*. Rapport til Sundhedsstyrelsen.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, et al. (2018). *Narkotika på Gadeplan 2017*. Rapport til Sundhedsstyrelsen.

Rigspolitiet (2018).

Tabeloversigt

Tabel 5.1.1. Narkotikakriminalitet i pågældende år. Anmeldelser med sigtelser og antal sigtede personer.

Tabel 5.3.1. Narkotikabeslaglæggelser i pågældende år.

Tabel 5.4.1. Fordeling imellem stoftyper på brugerplan i pågældende år

Tabel 5.4.2. Fordeling imellem heroinbase og heroinklorid i pågældende år.

Tabel 5.4.3. Renhed af illegale stoffer på brugerplan i årene (median af aktivt stof).

Tabel 5.4.4. Forekomst af tilsætningsstoffer i heroinbase, heroinklorid, kokain og amfetamin i 2017 (Resultat som procent af det totale antal prøver af hver stoftype).

Figuroversigt

Figur 5.1.1. Anmeldelser med sigtelser og antal sigtede personer

Figur 5.2.1. Udviklingen af antal sigtelser for overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1

Figur 5.3.1. Narkotikabeslaglæggelser i pågældende år

Supplerende tabeller

TABEL 5.1.1. NARKOTIKAKRIMINALITET I PÅGÆLDENDE ÅR. ANMELDELSER MED SIGTELSE OG ANTAL SIGTEDE PERSONER

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Anmeldelser med sigtelse	18.506	18.692	17.403	17.825	21.211	21.498	24.058	25.562	21.361	20.539	24.394
Sigtede personer i alt	13.294	14.093	13.354	13.749	16.065	16.401	17.865	19.522	16.160	14.823	16.287

Kilde: Rigs politiet, 2018

TABEL 5.3.1. NARKOTIKABESLAGLÆGGELSER I PÅGÆLDENDE ÅR

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Heroin, Kg	43,9	22,4	39,4	36,6	40,6	13,7	13,0	28,95	15,06	15,89
Antal beslag	906	648	699	488	430	497	447	571	568	561
Kokain, Kg	56,1	72,4	54,16	42,9	42,1	680,9	90,0	547,56	118,75	150,72
Antal beslag	1.858	1.365	1.589	1.777	2.056	2.346	2.395	3.470	4.115	4.786
Amfetamin, Kg	119,8	103,8	193,9	240,3	301,5	287,8	292,0	189,80	345,28	314,42
Antal beslag	1.543	1.260	1.764	1.757	1.793	2.232	1.787	1.720	2.205	2.008
Ecstasy, Stk.	17.631	53.929	45.360	16.042	72.654	7.046	54.690	70.244	13.810	2.731.476
Antal beslag	251	200	200	209	523	592	688	329	346	308
LSD, Doser	482	468	159	1.003	194	1.238	1.677	1.720	1.775	4.336
Antal beslag	21	18	16	20	18	98	71	104	144	163
Hash, Kg	2.914	1.220	2.318	2.326	1.334	3.292	2.211	3.619	3.817	6.636,69
Antal Beslag	8.365	7.430	7.689	8.499	9.239	11.440	9.988	14.680	15.364	16.678

Kilde: Rigs politiet 2018

TABEL 5.4.1. FORDELING IMELLEM STOFETYPER PÅ BRUGERPLAN I PÅGÆLDENDE ÅR

År	2007 n=200	2008 n=195	2009 n=195	2010 n=204	2011 n=204	2012 n=207	2013 n=206	2014 n=202	2015 n=199	2016 n=206	2017 n=204
Heroin	30%	27%	28%	21%	21%	15%	10%	11%	13%	10%	6%
Amfetamin	30%	31%	29%	33%	27%	23%	28%	17%	20%	17%	14%
Kokain	34%	35%	37%	37%	43%	48%	53%	61%	57%	70%	75%
Ecstasy*	-	-	-	-	-	-	-	-	6%	1%	1%
Metamfetamin**	2%	3%	3%	1%	2%	3%	1%	-	-	-	-
Andet euforiserende/stofblandinger	2%	3%	3%	5%	5%	4%	1%	2%	4%	1%	1%
Ikke euforiserende	2%	2%	1%	3%	1%	4%	3%	1%	>1%	1%	1%
I alt	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Kilde: Lindholst et al. 2018

* Ecstasy blev ekskluderet fra "Gadeplanprojektet" fra 2003, og overvåges nu selvstændigt. Dog er der i projektet i 2015 og herefter medtaget MDMA i pulverform.

**Forekomsten af prøver med ren metamfetamin blev tydeligt i projektet fra 2002, og står derfor herefter i en kategori for sig i tabellen. Metamfetamin forekommer sjældent og sporadisk i de tidligere år og er indeholdt i kategorien "andre euforiserende/stofblandinger" indtil 2003. I den sidstnævnte kategori for hele perioden er endvidere indeholdt de prøver, hvor metamfetamin optræder i kombination med andre stoffer

TABEL 5.4.2. FORDELING IMELLEM HEROINBASE OG HEROINKLORID I PÅGÆLDENDE ÅR

	2007 n=60	2008 n=52	2009 n=54	2010 n=42	2011 n=43	2012 n=31	2013 n=21	2014 n=23	2015 n=25	2016 n=21	2017 n=13
Heroinbase	72%	77%	69%	64%	58%	42%	62%	65%	52%	38%	62%
Heroinklorid	28%	23%	31%	36%	42%	58%	38%	35%	48%	62%	38%

Kilde: Lindholst et al. 2018

Narkotikakriminalitet, narkotikabeslag og stofmarkedet

Narkotikasituationen i Danmark 2018 - delrapport 5

© Sundhedsstyrelsen, 2018. Publikationen kan frit refereres med tydelig kildeangivelse

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S

www.sst.dk

Emneord: Beslaglæggelser af illegale stoffer. Nye psykoaktive stoffer. Bekendtgørelsen om euforiserende stoffer. Renhed i illegale stoffer. Koncentration og indholdsstoffer. Nye misbrugsstoffer. Sigtelser og overtrædelser af narkotikalovgivningen.

Sprog: Dansk

Kategori: Faglig rådgivning

Version: 1.0

Versionsdato: 7. november 2018

Udgivet af Sundhedsstyrelsen: 7. november 2018

Grafisk opsætning: Etcetera Design

Korrektur: Ola Berger Consulting